

ЮБИЛЕЙ ЯҚИНЛАШГАН САЙИН...

Тошкент тўқимачилик комбинатининг ехидлари дохил В. И. Лениннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора кизгини тус оляпти. Мусобақадорларнинг олдинги сафидан кўпсанокчилар тўқувчилар боришляпти. Улар ўзларининг кундалик фидокорона меҳнатлари билан резервларни қандай ишга тушириш, қандай қилиб юксак кўрсаткичларга эришиш бўйича бутун коллективга намуна кўрсатмоқдалар.

Ҳақон олдинда Нина Васильевна Еришова боришти. У 56 та тўқув автомашини хизмат кўрсатишга ўтди. Ҳар бир станокда эришлявган натижа юқори бўляпти. Уртача ойлик кўрсаткич 105 процентни ташкил этмоқда. Шу билан бирга маҳсулотининг 99,8 процентини биринчи сортга топшириляпти.

Беш йиллик бош-

дан буён, яъни ўтган тўрт йил-у уч ой мобайнида Нина Васильевна таёёр маҳсулотлар омиборига 3 миллион метр миткаль, «Ягодка» ва дока, шу жумладан планга, кўшимча 1,7 миллион метрга яқин газлама ишлаб чиқарди. Ҳозирда унинг меҳнат календарига 1985 йилнинг июль ойи сўнги кунлари тугаб борапти. Айни дамларда илгори ишчи ўз ишини шундай аниқ ташкил этди, Ленин юбилейига қадар рекорд кўрсаткичга эришини учун ҳарнак қилипти.

Вера Ивановна Солдатова ҳам ўз олдида ана шундай юксак мақсадни кўйди. У ҳам бошқа кўпсанокчилар қатори 48 та станокка хизмат кўрсатяпти. Февраль ойида бу ишчининг ўртача ойлик кўрсаткичи 105,6 процентга етди.

Вера Ивановна шундан неҳадям ишчиларданки, у юксак сифатли маҳсулот

тайёрлаш учун курашда намуна кўрсатишти, ишчи тўғри ташкил этган ҳолда юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичига эришиб, барча газламанли биринчи сортга топширишини ўзининг бурчи деб билади. Илгарилаш бу тўқувчилар учун эришиб бўлмайдиган маррадек туюларди. Эндилда бу фикр пучга чиқди. Илгори тўқувчи катта фидокорлик кўрсатиб, ўз мақсадига эришди.

Унинг иш методи қандай? Вера Ивановна ҳар бир станокдаги календарини диққат билан кузатади. Улардаги барча нуқсонларни зудлик билан бартараф этди. Газлама ишчи бўлиб, таътибга келтириб, партиянинг халқининг синчиқлаб текширилади, агар брак бўлса, ўша заҳоти уни бартараф этишга илтифат қилиб, Мана унинг натижаси — барча сурт биринчи сортга қабул қилинди.

В. Солдатова тез-

роқ белгиланган маррага эришти — 1980 йилда ишчи беш йиллик топшириқни баъжариш учун ҳарнак қилипти. У беш йиллик бошдан буён 2.861.362 метр, шундан пландан ташқари 1,5 миллион метрдан зиёд газлама ишлаб чиқарди. Бу тўқувчи 1984 йилнинг сентябрь ойи планини тугалляпти.

В. И. Солдатованинг тажрибасидан энг етди кўрсаткич, СССР Олий Советининг депутаты Д. Қўлматова мусобақачиларни фойдаланляпти. Дилбар ўзининг 48 станокни аёло даражада бошқарляпти. Февраль ойида бу ишчи меҳнат беллашуви бўйича барча дутонларидан ўнб кетди. Ишлаб, чиқариш нормасини 109 процентга етказиб, барча газламанли биринчи сортга топшириди. Д. Қўлматова беш йиллик бошдан буён 2.235.738 метр, шу жумладан пландан ташқари 674 минг

метр миткаль, «Ягодка» ва дока тўқиб берди. Унинг меҳнат календарига 1982 йилнинг апрель ойи давом этмоқда.

Тўқувчи В. И. Қўлматова ҳам топшириқларини муваффақият билан баъжаришга эришди. 1984 йилнинг сентябрь ойи планини тугалляпти. Дилбар ўзининг 48 станокни аёло даражада бошқарляпти. Февраль ойида бу ишчи меҳнат беллашуви бўйича барча дутонларидан ўнб кетди. Ишлаб, чиқариш нормасини 109 процентга етказиб, барча газламанли биринчи сортга топшириди. Д. Қўлматова беш йиллик бошдан буён 2.235.738 метр, шу жумладан пландан ташқари 674 минг

метр миткаль, «Ягодка» ва дока тўқиб берди. Унинг меҳнат календарига 1982 йилнинг апрель ойи давом этмоқда.

Тўқувчи В. И. Қўлматова ҳам топшириқларини муваффақият билан баъжаришга эришди. 1984 йилнинг сентябрь ойи планини тугалляпти. Дилбар ўзининг 48 станокни аёло даражада бошқарляпти. Февраль ойида бу ишчи меҳнат беллашуви бўйича барча дутонларидан ўнб кетди. Ишлаб, чиқариш нормасини 109 процентга етказиб, барча газламанли биринчи сортга топшириди. Д. Қўлматова беш йиллик бошдан буён 2.235.738 метр, шу жумладан пландан ташқари 674 минг

юксак унум билан ишламоқдалар.

Улар билан бирга беш йиллик топшириқларини муваффақият билан баъжаришга эришди. 1984 йилнинг сентябрь ойи планини тугалляпти. Дилбар ўзининг 48 станокни аёло даражада бошқарляпти. Февраль ойида бу ишчи меҳнат беллашуви бўйича барча дутонларидан ўнб кетди. Ишлаб, чиқариш нормасини 109 процентга етказиб, барча газламанли биринчи сортга топшириди. Д. Қўлматова беш йиллик бошдан буён 2.235.738 метр, шу жумладан пландан ташқари 674 минг

Мусобақа илгорилашга тенглаштишга ҳарнак қилган 2778 ишчи хизмат кўрсатиш зонасини кенгайтириб, юқори заҳиёка ўтди. Уларнинг ҳаммаси дохил В. И. Ленин тугилган кунининг 110 йиллигига муносиб меҳнат совғаларни ҳозирляляпти.

«Тошкент оқшом» коллектив муҳбири — «Тўқимачилар овози» газети редакцияси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

БАҲОР ШОШИРЯПТИ

Яқинда бўлиб ўтган Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг йиғилишида шу куннинг муҳим масалалари ўз аксини топди. Ижроия комитетининг раиси В. О. Қосимов йиғилганлар дидарини шундай хўжалиқ хизматининг энг муҳим устакларидан ишларни янада юқори кўрсаткичга кўтариш, шунинг билан бирга маҳсулотининг 99,8 процентини биринчи сортга топшириш ва кўпаламзорлаштириш икки олди-

МУҲИМ ОБЪЕКТЛАР — ЎЗ ВАҚТИДА ИШГА ТУШИРИЛСИН

Тошкент маънавий қийинчиликлар экспедицияси раиси В. О. Қосимов йиғилганлар дидарини шундай хўжалиқ хизматининг энг муҳим устакларидан ишларни янада юқори кўрсаткичга кўтариш, шунинг билан бирга маҳсулотининг 99,8 процентини биринчи сортга топшириш ва кўпаламзорлаштириш икки олди-

ЭЪТИБОРИНИ СУСАЙТИРМАЙ

Ижроия комитет йиғилишида Ҳамза район ижроия комитетининг К.П. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг 1979 — 80 йилларда физкультура ва спортни ривожлантириш бўйича ишлаб чиққан тадбирлари қандай баъжарилаётганини муҳокима қилинди.

Районда оммавий физкультура ва спорт таракқиетида, аҳолини жисмоний тарбиялаш ишларида бирмунча муваффақиятларни қўлга киритилганлиги қайд қилинди. Райондаги маъмул 36 спорт задаларида, турта сузиш бассейнида ва 132 спорт майдончаларида 52

ЁТОҚХОНАДА, ҚИЗЛАР ҚОШИДА

Еш тўқимачилар ёшлар ётоқхоналарида жуда ахши яшашмоқда. Бу ерда ишчи қизларнинг «бехас» Любова Григорьевна Воронцова уларни доимо илтифат билан қўриб олади. Меҳнат ветерани ўз ишига сийдиқидан берилган. Ана шунинг учун ҳам буфет комбинат ишчи оқталаниш корхоналари ўртасидан энг ахши буфетлардан бирига айланди. У ётоқхоналар буфетларини мусобақадор

казиб, белгиланган маршрут жойларига қўйишнинг ўзи бўлмади керак, — дейди Мастер Юра Зияев. 2-троллейбус депоси коллектив партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1979 йил) йиллари тарихий қарорларидан руҳланиб, ҳолда дидил олди ташляпти. Улар дохил В. И. Ленин тугилган кунининг 110 йиллигини муносиб нишонлаш ниятида бу йил ҳам ўз зиммаларига социалистик мажбуриятлар олдилар. 31,1 миллион йўловчинга юксак маданият хизмат кўрсатиш, пландан ташқари 200 минг аҳоли маънавий қийинчиликларни қўриб олиш, техникавий оузуқини сабабли машиналарнинг йўздан қайтиб келиш ҳолатини 3,9 процентга камайтириш, икки ой илганиб 14,5 минг сузиш фойда олиш 55 минг киловатт-соат электр энергиясини иқтисод қилиш троллейбусчиларнинг ширини, айланмоқда. Бу юксак мажбуриятларни ишга ора ва Наби азалар ўз улушларини ўнатишга қатъий қарор қилганлар.

• Меҳнатинг—зийнатинг

ОИЛА БАХТИ

қўрмайсизми? — 25 да. Нимаси кўришчи? Устозимиз Вүрибди Мажамаев троллейбуси бошқариш сирларини пухта ўргатиб қўйди. Иноммасанга троллейбус қийин, бир сайр қилдириб келаман. — Комиссия аёллари гурра қулишди. — Баракалла, йўлингизда кўк чироқ ҳамроҳинга бўлсин, — деди ТАИ ходими имтиҳондан муваффақият билан кўчани маҳкам қилиб.

Бу халқонли дамларнинг содир бўлгани 28 йил бўлди. 1952 йили пойтахтда бор-йўғи 45 та троллейбус 35 километрни диния бўйлаб ҳарнак қилиб, йил охирига қадар 30 миллион йўловчининг оғирини енгил қилган эди.

Энди-чи? Шаҳар троллейбус тармоғи Иттифоқимиз э д а г и транспорт корхоналари ўртасида энг ривожланиб, моддий таъминотга базаси муҳташамлиб бораётган ташкилотлардан бири ҳисобланади. Ҳозирда ҳар кўни шаҳаримиз 290 та троллейбус 21 та маршрутга бўлиниб, 230 километрни масофада минг-лаб йўловчилар манзилини яқин қилипти.

Ўзбек аёллари ора-

БОЛГАРИЯ. Софийнинг марказий майдонларидан бири В. И. Ленин номи билан аталади. ТАСС фотохроникаси.

ТАСС МУХБИРЛАРИ
ХАБАР
ҚИЛАДЛАР

ИНДОНЕЗИЯ ҚАРОРИ

ЖАКАРТА. Индонезия хавфсизлик маюфаккариятини назарда тутиб, шунингдек иқтисодий ҳарактердаги сабабларга кўра, ҳозирча ХХР билан дипломатия тикламаслик керак, деб айтди ташқи ишлар министри М. Қусумаатмажа «Индонезиян обсервер» газетасининг муҳбири билан қилган суҳбатда. Министр ҳозирги вақтда Индонезия ХХРда дипломатия ваколатхонасига муҳтож эмас, деб таъкидлади.

КЎПЛАБ КИШИЛАР ИШДАН БЎШАТИЛМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. АҚШ навабдаги иқтисодий инқирозининг асосий масалани бўлиб қолган маюфакат автомобил-созлик заводларида меҳнатчиларнинг ялли ишдан бўшатилиш давом этмоқда. «Форд мотор» компаниясининг маъмуриятини энг йирик заводлардан бири бўлган «Уником» заводида ишлаб чиқариш қисқартирилганини аъло қилиб. Бу корхонада «континентал» маркази автомобиллар ишлаб чиқаришмоқда. Бунинг натижасида ишчи ва хизматчилардан 2 мингдан кўпроқ киши ишдан бўшатилди. Ҳозирги вақтда «Форд мотор» компанияси корхоналарининг қарийб 58 минг ишчиси ишсиздир.

ЖИНОЯТЧИЛИК КЎПАЙМОҚДА

ГААГА. Ҳозирги Голландияда жиноятчилик ўсиб бораётганлиги энг кескин проблемалардан бири бўлиб қолмоқда. Расмий статистика маълумотларига кўра, мамлакатда деярли

ҲИНДИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

ДЕХЛИ. Ҳиндистон ҳукумати пўлат, чуён ва металл қосиқларини ишлаб чиқариш кўпайтириш масаласига катта эътибор бермоқда. Мамлакатнинг шу муҳим маҳсулот тури билан ўзини-ўзи таъминлашга эришиш учун ҳукумат 1990 йилга бориб пўлат эритиш ишига 25 миллион тоннага етказиш, яъни уни икки баравардан зиёд кўпайтириш вазифасини ўртага қўймоқда.

Ҳиндистон пўлат ва шактлар министри Пранаб Кумар Мукержи парламентнинг юқори палатасида нутқ сузлаб, бундай деди: ҳозирги вақтда совет мутахассисларининг ёрдами билан Бхилан ва Бокародаги Ҳиндистон металлургиясини улкан корхоналарининг лойиҳадаги қувватларини кенгайтириш юзаси-

дан кенг қўламда иш боришмоқда. 1982 йилга келиб бу ердаги корхоналарнинг ҳар бири йилга 4 миллион тонна пўлат ишлаб чиқарадиган бўлади. Бир йилда уч миллион тонна пўлат ишлаб чиқариш қувватига эга бўладиган Висахпатанам Андхра — Прадеш штати металлургия заводи қуришга таъйин қилинган. Бу корхона ҳам СССРнинг ишторки билан барпо этилади.

Ҳиндистон миллий металлургиясининг ривожланишида Совет Ҳиндистон ҳамкорлигининг энг муҳим жиҳатларидан биридир. СССР ёрдами билан Бхиланда барпо этилган ўқув маркази ва Бхилан технология институтининг ўқигана Ҳиндистоннинг пўлат қуийш сановатида ишлаш учун ўн мингдан кўпроқ малакали мутахассис тайёрлаб берди.

ВЬЕТНАМНИНГ ЁШ ЧЎЛҚУВАРЛАРИ

ХАНОЙ. ВСРда ёшларнинг Вьетнам жанубидан Марказий Плато тоғли районларида ва бошқа вилоятларда қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш учун бошланган ҳаракати ўсиб ва кенгайиб бормоқда. Ёшларни ўзлаштиришнинг комплекс программаси ВКПнинг IV съезида ишлаб чиқилган эди.

Бир вақтлар ўтиб бўлмайдиган чангал-зор бўлган ва бомбардировка жароҳатларига текисликларда бўлган кунда шолли ян-йиш ниҳоллари яшнаб турибди, кофе, чай, гевея (каучук олинадиган дарахт)

ва бошқа экинлар етиштирилмоқда. Мамлакат йилга 3 йил мобайнида 527 минг гектар ерни ўзлаштирилди. 1982 йилда шоллининг санолати қўриқлар, ўнлаб муҳим ирригация системаларини барпо этиди.

Республика гражданлардан бир миллиондан кўпроқ киши янги аҳоли пунктларда яшай бошладилар. Хайнинг, Тхайнинг ва Халонгнинг санолати шоллининг деҳқончилик вилоятлари янги бўлган қўриқ районлари оталиққа олдилар. Ёш иқтисодий районлар Жанубий

Вьетнам қишлоқларида социалистик ўзгартиришларнинг маркази бўлиб қолди. Бу ерларда янги қишлоқ хўжалик машина-механизмлари ўзлаштирилди, шоллининг санолати қўриқлар, ўнлаб муҳим ирригация системаларини барпо этиди.

Чўлқуварлар 1980 йилда яна 120 минг гектар ерни, асосан Меконг дареси дельтасидаги ерларни ўзлаштирилди. Бу майдонларда ВСР ҳукуматининг қарорига мувофиқ янги шолликорлик давлат хўжаликлари ташкил қилинади.

ҚИСКА ХАБАРЛАР

АНКАРА. Туркияда тўқимачиликнинг забастоваси давом этмоқда. Бу забастовка Туркия революциончилар насабо союзлари конфедерациясининг даъватига мувофиқ ўтказилмоқда. Яна 6 та тўқимачилик корхонасида иш тўхтатилди. Энди забастовкада Истамбул, Йорамурсел ва мамлакатдаги бошқа шаҳарларнинг тўқимачиларидан 15 мингдан кўпроқ киши қатнашмоқда. Улар иш ҳақини оширишни ва меҳнат шартнонларини яқинлаштириш талаб қилмоқдалар.

БОГОТА. Колумбияда маориф системаси ходимларининг забастовкаси бошланди. Забастовка 180 минг кишини биллаштирган Колумбия ўқитувчилари федерацияси даъватига мувофиқ ўтказилмоқда.

Иш ташловчилар ўз касабаси союзу қўриқларининг хўрмат этилишига, шунингдек мамлакатда нарх-навоини ўсиб бориши сабабли иш ҳақини оширишнинг эришлшга ҳарнак қилмоқдалар. Улар мажбуран берилган «янақулар»га чек қўйишнинг та-

нингдек мамлакат ешларининг турмушини яқинлаш юзасидан бирон-бир реалистик бўлишни йўқлиги жиноятчилик ўсишининг асосий сабабларидан биридир, деб таъкидлайди.

РАНГЛИ ФАВВОРАЛАР

куйнинг оҳангига мос ҳолда ранги ва сувини йўналиши ўзгартиришдаги қуриш-маъмурият қарашли 11-«Висотстрой» трестининг бинокорлари ва бир қатор ёрдамчи пудратчи таш-

килотлар меҳнат қилишмоқда. Фонтан бир километрдан айдироқ майдонга эгалланди. Қурувчилар маъмур обьектини ҳам шу йил охиригача битказишга қарор қилишган.

килотлар меҳнат қилишмоқда. Фонтан бир километрдан айдироқ майдонга эгалланди. Қурувчилар маъмур обьектини ҳам шу йил охиригача битказишга қарор қилишган.

ТЕРИНИНГ ЗАМБУРУҒЛИ ХАСТАЛИГИ

Хурматли редакция! Териди, айниқса оёқ бармоқларида учрайди. Касалликни нима сабаб бўлади? Бундай хасталикнинг олдини олиш ва даволаш учун нимага эътибор бериш керак? Шу ҳақда мутахассис медалларнинг мақоласини ўқиниш истардим.

С. ОЧИЛОВ, Т. УБАЙДУЛЛАЕВ, Х. КОМИЛОВ, Э. ТОЛИВОВ, ИШИЧЛАР.

Терининг кенг тарқалган замбуруғли касаллиги эпидермофитиядир. Бу касаллик асосан иссиқ иқлимли мамлакатларда тарқалган. Бу касаллик ўрта Осиёда, шу жумладан Ўзбекистонда ҳам учрайди. Унинг номи грекча эпидермис — терининг устига қавати ва фитос — ўсимлик, замбуруғли деган сўзлардан келиб чиққан. Эпидермофитияни ёлғиз замбуруғлар пайдо қилади. Бу замбуруғларни 1914 йилда Кауфман-Вольф исми врач топиб, унга эпидермофития деб ном берди.

Эпидермофития билан асосан катта ёшдаги кишилар касалланади. Болаларда камроқ, эркакларда эса хотин-қизларга нисбатан кўпроқ учрайди. Бунда кўпроқ оёқ ости, пайкалар ораси зарарланади. Касаллик узок давом этади, тез-тез қайталаб туради, қаттиқ қичишади. Ойла-оёқларидан бирор-бир тасида эпидермофития топилса, ундагиларнинг ҳаммасини текшириш лозим.

Атрофимизни ўраб олган табиатда эпидермофитонлар кўп тарқалган. Шунинг учун гиғиена қоидаларига риоя қилмаган киши ушбу эпидермофитияни осонгина юктириб олиши мумкин. Бу хасталикни кўзгатувчи замбуруғлар нам жойларда узок ўшади. Улар уй поллида, ҳо-

вузлар четида, ҳаммомларда, оёқ тагига солинган палосларда, мочалкада, қўлмак суварларда, пайпоқ ва ички кийимларда ҳамда туяроқда кўпайиб, одамларда касалликни кўзгатади. Бунинг кўзгатувчи замбуруғлар оёқнинг билан терига жойлашиб олиб, ўсим қўпайди.

Касаллик юққан кундан бошлаб учун биринчи белгилари пайдо бўлгунча (инкубация даври) бир неча кундан бир неча ҳафтагача вақт ўтади. Оёқ ва кўл эпидермофитиясида шу одамлар терисининг терлаши, бунинг натижасида тери шох қаватининг юмшали касалликнинг келиб чиқишига сабаб бўлади. Кўл ва оёқдаги эпидермофития кўпроқ ёзда, яъни бадан кўп терлайдиган вақтда учрайди. Бу касаллик билан асосан ўқувчи, туртинчи ва бошқалар бармоқлар зарарланади.

Хўш, касаллик қандай бошланади? Хасталик терининг бир ости қизариб қишқайишидан бошланади. Эпидермофитонлар терига тушгандан сўнг унинг шох қаватиди ўсади, кўпайди, бунинг натижасида шох қават бир ости қишқайишидан ва майда-майда пўстлоқ ташлади. Шунинг оқибатида терининг ташқи қавати қағноқланиб, пўст ташлайди. Кўп беморларда касаллик аломати фақат

Эпидермофития я д а тирноқлар камроқ зарарланади. Бунда кўпинча иккинчи ва бешинчи бармоқ тирноқлари зарарланади. Тирноқнинг учиди ёки унинг ёнида дастлаб сарғиш доғ кўринади.

Эпидермофития асосан касалликни тўғридан-тўғри (касал ва соғ одам бир кўрпа-тушакда ётганда) юқайди. Касаллик бошқа йўллар билан ҳам юқиши мумкин. Масалан, бемор кишининг пайпоқларида, оёқ кийимларида, оёқ кийимларида кўпайиб, бундай «фойдаланиш» оқибатида асосий дарахдан ташқари бошқа хасталиклар келиб чиқишини билмайди-лар.

Мақоламиз ҳудудасида шу касалликдан сақланишнинг бир қатор тадбирлари ҳақида маслаҳатлар берамиз: индивидуал гиғиена қоидалари: бошқа кишининг оёқ кийимини киймаслик, унинг пайпоқ, пайтава, сочиқ, мочалка, қўлқоп, чойшабаридан фойдаланмаслик. Агар беморда эпидермофития аниқланса, дерматолог унга даволаш билан чекланадиган унинг оёқ-қўлини ва қўлини олиб, қўлини ҳам текшириб чиқиш керак.

Тери замбуруғли касаллигининг юқорида айтилган аломатларини ўқиди севган ҳар бир киши дарҳол дерматолог врачга мурожаат этсин.

У. МИРАХМЕДОВ, медицина фанлари доктори, профессор.

А. АБУДЖАББОРОВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

фитиянинг тезла юқишига сабаб бўлади. Одатда инфекциянинг одам танасига юқишига «кириш эшиги» очилса, яъни терининг шилиниши, ёрилиши, қаттиқ тирнаб юборилган жойлар ва оёқнинг шилинишидан жойлари бўлса, касаллик осонгина юқадигандир.

Шуни эсда тутингки, эпидермофития узок давом этувчи ва бунинг устига, қайталаниб турувчи касалликдир. Бинобарин, бу касалликка чалинган бемор даволашига ўз вақтида келиб туриши ҳамда врач буюрган ҳамма дориларни сўзсиз қабул қилиши керак. Касаллик тузалгандан кейин врач профилактик чоралар кўради.

Афсус билан айтиш керакки, баъзи беморлар касаллик аломатлари пайдо бўлганда тери касалликлари мутахассисларига — дерматолог-врачларга мурожаат қилмай, ўзларча турли дорилардан фойдаланадиган бўлиб, касалликни кўпайтади, бундай «фойдаланиш» оқибатида асосий дарахдан ташқари бошқа хасталиклар келиб чиқишини билмайди-лар.

Мақоламиз ҳудудасида шу касалликдан сақланишнинг бир қатор тадбирлари ҳақида маслаҳатлар берамиз: индивидуал гиғиена қоидалари: бошқа кишининг оёқ кийимини киймаслик, унинг пайпоқ, пайтава, сочиқ, мочалка, қўлқоп, чойшабаридан фойдаланмаслик. Агар беморда эпидермофития аниқланса, дерматолог унга даволаш билан чекланадиган унинг оёқ-қўлини ва қўлини олиб, қўлини ҳам текшириб чиқиш керак.

Тери замбуруғли касаллигининг юқорида айтилган аломатларини ўқиди севган ҳар бир киши дарҳол дерматолог врачга мурожаат этсин.

У. МИРАХМЕДОВ, медицина фанлари доктори, профессор.

А. АБУДЖАББОРОВ, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

НАШРИЕТ ТУҲФАСИ «ЮРАК КАФТДА»

Аъзон-танамиздаги энг қимматли юракни шифокорлар р и ж и з «итти паҳлавон» деб атайдилар. Дарҳақиқат, юрак ўзи бир парча бўлса ҳам, бутун умр танин ишга солади, ҳаёт манбаи бўлиб хизмат қилади. Шунинг учун ҳам машҳур медин В. Гарвей «Юракниги» кўз қорачидаги асарини, чуқур у ҳаёт манбаидир» деганда таъоман хак эди. Ота-боло шифокорлар — Зикрилла Эгамбердиев ва Зарифа Эгамбердиевалар ақидида «Ўзбекистон» нашриётида chop этилган китобларини «Юрак кафтда» деб аташди.

Китобда юракдек омон аъзони даволашда шифокорларнинг кўп қўлидан турли-туман усуллар, шу жумладан, жарроҳлик ҳақида батафсил ахборот келтирилган. Ажойиб ўзбек жарроҳлари М. Хамидов, М. Комилов, М. Қориев, У. Орипов, Ж. Каримов, Н. Тулаганов, Х. Эрзааров, И. Комилжонов, Ж. Собиров, В. Комилов, Ж. Отажонов, М. Шукров, О. Мадаминов, У. Хамидов, Х. Татлимуродов ва бошқа хиротларнинг иштак-рибозлари ҳақида, қисқача баён қилинган. Шунинг эътиборига сазоворки, жарроҳларнинг ниҳоятда серлиқат, нозин, машаққатли ва лекин гоҳи шарафли ва фахрли ишлари ҳаётини мисолларда чиройли ифодаланган.

Рисоланинг «Умрининг сунгги дақиқалари» қисмида муаллифлар ўлим олдида кишининг танаси ҳақида ахволда бўлиши, руҳи ва жисмоний ҳолатлари ҳақида ишонарли маълумот берадилар.

Митти паҳлавон — юрак ҳақида шундай жумаларни ўқиймиз. «Юрак». У бир парча қўш. Бўй-баста билан ўз соҳибининг муштумига ўшаб кетди. Бу «жонивор» она қориндаёқ ишга тушган, «дўк-дўк» уриб, янги ҳаётдан дарак берган... Санжиза соатда юрак бағдан ҳайдаган қон ҳажми 2 минг 400 литрга етади. Шу йўл митти паҳлавон неча-кундуз 50, 100, 150 инч ва ундан ҳам ортиқ вақт «дўк-дўк» урарэвди, чарчашини билмайди.

Китобда 153, ҳатто 173 йил умр кўрганлар, кескайтада ҳам юракдан шикоят қилмаган кишилар — тўғрисида муаллифлар қизиқарли мисоллар келтирилган. Шу билан бирга «тарҳиш» билмайдики, митти паҳлавонни одам ўзи шидан чиқариб қўймаслиги, унга озор бермаслиги, ичинини, тамани билан заҳарламаслиги тўғрисида яхши маслаҳатлар берилган.

Умуман, З. Эгамбердиев ва З. Эгамбердиевлар р и ж и з «Юрак кафтда» рисо-ласи кенг китобхона оқимасига мўлжалланган бўлиб, ун мутлола қилган ўқув-чилар юрак ҳақида қўпна маълумотларга эга бўладилар.

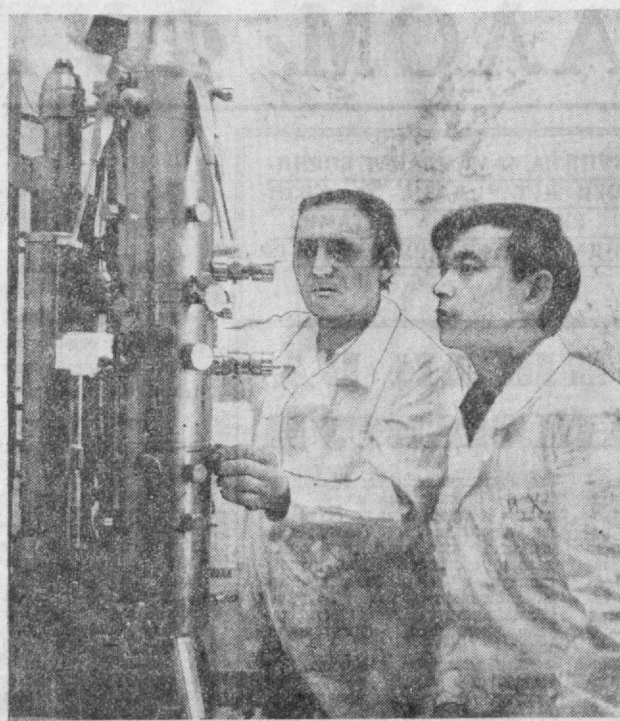
Т. РАСУЛЕВ.

Биласизми?
И Р Г А

Ирга манзарали ва мевали нодир ўсимликлардан бўлиб, жуда шифобахш. Таркибида қандлар, витаминлар бор. Ирганинг меvasи шомпошпақ, бош оғри-нда, асб касалликлари даволашда қўлла-нилади. Ирга қонисидан 100 грамм олиб, ярим литр сува қайнатилади, кейин қайнатмадан ях-на холда бир стакан ичи-лса, иштэхани очади.

Ирганинг меvasи ҳам-ма дорихоналарда бор.

М. ТУНЧЕВ.

Урта Осиё геология ва минерал хом ашёлар илмий-тадқиқот инсти-тутининг минерал ҳосил қилувчи эритмалар лабораториясида элени-ган микроскоп ўрнатилган. Унда Ўзбекистон территориясида топи-ган фойдали қазилмаларнинг минераллари текширилади.

СУРАТДА: (чапда) катта техник-физик Г. Калашини ва инженер-геолог Иноят Холмизаев микрокопни тажрибага тайёрлашлати.

Н. Глауберзон фотоси.

АДАБИЙ МЕРОСИМИЗДАН НОДИР ҲИКОЯЛАР МУАЛЛИФИ

Зайнабдин ибн Аб-дулқалил Восифий Алишери Навоийнинг кичик замондоши, улғуш шoir назари тушган истеъдодли адиблардан бўлган. Восифий ҳам шoir, ҳам нарсанаси сифатида машҳур бўл-ган. Юқий ва Навоий бошчилиги қилган Ҳирот адабий муҳитида таҳсил кўриб, ҳар то-монлама қобилияти адиб бўлиб шакллан-ган. Унинг ҳаёти XVI аср бошларида Хуросон ва Мовароуннаҳрда ўзаро феодал уруш-лар кучайган даврига тўғри келди. Қўпчилик илм-санъат аҳли наби Восифий ҳам саргардонлик ва мусибатларини бошдан кечирди. Исмоил Сафавийнинг шинапарастлари таъки-бидан қочиб, шаҳарлар, шаҳар кезиб юриди ва охири ўрта Осиёда қўп-нин тойд.

Шунинг учун асли хуросонли бўлган Зайнабдин Восифий умрининг асо-сий қисми ўрта Осиё-да кечиди. У Самар-қандда, Бухорода, Шаҳрисабзда, Тош-кентда яшайи ва иқод-эти, маҳаллини қоним-лар саройида хизмат қилди. Илму адаб ахли билан мулоқотда бўли-ди, матрифат ва ало-қаларда жонбозлик кўрсатди. Талантли адиб 1566 йилда Тош-кентда вафот этди.

Восифийдан қолган ягона мерос — бу унинг «Бадосул вақоеъ» я-ни «Нафис воқеалар» номли асаридир. Бу ҳам адибнинг ўзи ҳа-қидаги, ҳам унинг за-мондошлари тўғрисида катта ҳажмдаги қи-зиқарли китобдир. Восифий асарини эсда-лиқлар тарзида ёзган. Ундаги ҳикоя ва қисса-ларини янги тўғрисида акратини мумкин: бир тўғрисида ҳикоялар (на-сарият) қисса муалли-фи бўлибдан ўтказган, ўз кўзлари билан кўр-ган воқеа-ҳодисаларни тасвирлаган бўлса, ик-кинчи бир тўғрисида ҳикояларда бошқалардан эшитган ёки халқ ораси-да тарқалган қисса ва ривоятларни ақс эт-ган. «Бадосул ва-қоеъ» XV—XVI аср-лардаги Мовароуннахр ва Хуросон ҳаётини анъанави реал манзараларда кўрсатиб бера-диган асаридир. Икх-ма, лекин адиб бир уста-лик билан турли таба-қа вакиллариинг ион-ли образлари тавдла-тирилган.

Асарнинг марказий фигураси Восифийнинг ўзи. Унн гоҳ мадраса-лардаги талабалар ҳужрасида, гоҳ олиму шоирлар мажлисида, гоҳ оддий деҳқонлар ва хушамандлар қўр-шоғида, гоҳида ҳуж-дорлар саройида қўр-миш. Восифий тасви-рлари бизни ўша замон

нинг ижтимоий аҳволи билан ошно этади, на-ҳаётини ва ҳаётини, саройнинг дабдабаси, шукҳи, иғво ва фиқсу фасад, қалаларини найзага янбо, шаҳар кезган жоҳил диндор-лар, беғуноҳ Мўмин Мирзои қатл этган майпараст Хусайн Бой-қаронинг қиёфаси ҳеч бир бўямасдан рўй-қот чизиб берилган. Шунинг учун Зайнаб-дин Восифий иқодида махсус тадиқот ба-ришлаган С. Алийи «Бадосул вақоеъ»ни ўрта Осиё ва Хуросон ҳақидаги тарихнинг ян-баси, тоқик адаби-ятидан биринчи реал-истини наср намунаси-де баҳарлайди. Бу жи-ҳатдан Восифий асари бир томондан, «Бой-қарон»га ўшаб кетса, иккинчи томондан, Бокначонинг «Дека-мерон» билан рақо-бат қила олади. Бирги-на мисол. Асарнинг «Самарқанд иш ва соғури шидати, ҳақ-қатил ва очарчилик тудайи... хуросонли тоғли илмларга бу-факрининг ёрдами» номли бобда «Самар-қанд вақоъи»нинг қандай вақоъи шун-ла ҳақиқатли шун-ла қандай ётдики, қал-ла вақоъи дахурияти ою қўёб патиридан ў-за юмалоқ нон кўрмас-ди» деб тасвирлар э-нан, мадраса талаба-ларининг оғир, янги аҳволин ҳикоя қил-ди, ушбағларни бир-ла-бир кўрсатди ва айн-вақтда шу мушкул аҳволдан қутулиш учун ўзи томонидан амалга оширилган та-дбирларни баён этади. Бу баён тарзи ўша дахлатли воқеаларни китобхона кўз олдига тавдланганга олади.

Шарқнинг буюк ади-блари билан Ибн Сино, Фирдавсий, Улуғбек, Юқий ва Навоий ҳа-қидаги ҳикоялар «Ба-досул вақоеъ»нинг асо-сий қисминини таш-кил этади. Восифий, хусусан, Алишери На-воийни кучли муҳаббат билан, завққа тўлиб-тошиб тасвирлайди, шoirнинг иқтидори ва зарофати, дах-лат арбоби сифатида олиб борган адолатли ишларини, одамийли-гини самийини тўғр-и билан махл этган. Наво-ийнинг ҳар бир қала-ми, ҳар бир тадбири-аҳлулис, мамлакат са-одати йўналтирилган эди, деб ёзади. Мирзо Улуғбек бўлса доно, ҳар қандай адолатсиз-лиқнинг илдини не-садиган саховатли-лошю қилиб тасви-рланган. Бунда Вос-ифий асосан Улуғбек тўғрисидаги халқ ри-воятларига суянади.

«Бадосул вақоеъ» тарихий воқеаларни реал акс эттирган асар

бўлгани учун олимла-римиз ундан беҳода манбаъ сифатида фой-даланиб келмоқдалар. Ҳақиқатан ҳам XV—XVI асрлар ижтимоий ва маданий ҳаётини ўрганишда бу асар жуда бой материал бера-ди. Бениз эмаски, Ибн Сино, Улуғбек, Навоийлар тўғрисида ро-ман ва драмалар ярат-ган атоқли адибларни Шайхзода, Назат Султон, Ойил Енуобовлар Зайнаб-дин Восифий келтирган ҳи-қоялардан унумли ис-тифода этганлар.

«Бадосул вақоеъ» Шарқда кенг тарқал-ган эди. XVIII аср охирида қоразмил адиб Диловарқўна ун-ли бор ўзбек тилига таржимна қилди. Бир-роқ бу таржимна ўз-даврнинг махсули бў-либ, ҳоҳир эскириб қолди. Асарнинг янги таржимаси еш олим ва мунаққид Намжон Норуқов қаламига мансубдир. У қандай Гафур Ғўлом номли-даги адабиёт ва санъат наشريётида chop этил-ди. Таржимоннинг бу-ни устида бир неча йил қаттиқ меҳнат сарфлагани. Восифий иқодиини пухта ўргани-ган, кўрнинг турли-туман тарихий тили асар пратилган давр руҳини акс эттири-ди, шу билан бирга му-аллифга хос бир қадар содда услуб ҳам сақ-ланган (Восифий ани-анавий баландпарвоз тас-вир усулидан воз-кечиб, Бобир сингари содда баён тарзиини танлаган).

Аммо шунинг ҳам ай-тиш керакки, бу тар-жимна Восифий асарини тўла қамраб олмайд-и, у «Бадосул вақоеъ»нинг ярмини ўз ичига олади, ҳоло. Жуда кўп қизиларни ҳикоя-лар ҳақи таржимна қи-линмаган. Асар тўлиқ ҳолда таълими қили-ноб, нашр этилади, де-ган ушунингиз бор. Яна бир истак шунки. Восифийнинг қўпдан-қўп шеърини парчалари шеър билан таржима қилинса, яхши бўлар-ди (айримлари шун-дай қилинган). Ҳозир улар асл форсийда келтирилиб, қисқа маъмуни берилгани, бу ўқувчига лазаат ба-ришлаган узокдир. Шунга қарамай, ма-зкур таржимна бизни ўз-замони ва замондош-лари ҳаётини ёрқин акс эттирган оригинал ба-зуви мероси билан таништилади. «Бадосул вақоеъ»нинг ҳар бир ишқи-ғанининг надиҳин тарихи саҳифаларини арақла-гандай бўлади.

Нажмиддин КОМИЛОВ, филология фанлари кандидати.

ТАСВИАТ БЮРОСИ ХАТАЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

О. РАХИМОВ, В. КАРИМОВА: Биз, бир гурупа савмаққайиди студентлар Тошкентдаги майдонда туркистонлик 14 ком-мисарга ўрнатилган ёдгорликни кўриб, В. Ботинцев, Н. Шуми-лов, В. Фигельский-ларнинг қандай вази-фаларда ишлаганини билан жуда қизиқиб қолдик.

Жавоб: 1919 йилда Тошкентда рўй берган контрреволюцион исён натижасида ана шу 14 Туркистон комиссар-ваҳшиларча қатл этилган. В. И. Ботин-цев Туркистон АССР Марказий Икхрия Ко-митетининг раиси, В. Д. Фигельский Тур-кистон АССР Халқ Комиссарлари Совети-нинг раиси, Н. В. Шу-милов эса Тошкент ша-ҳар Совети икхрия комитетининг раиси бўлиб ишлаган ади-лар.

К. НАБИЕВ: Кафа-нов номлидаги хёбон-нинг қачон ва қандай мақсадда бунёд этил-гани ҳақида маълумот беришларингизни сў-райман.

Жавоб: Кафонов но-мидаги хёбон аввал-лари Александр боги деб аталган. Бу ерда 1913 йилда қон ҳуку-мати томонидан қатл этилган 13 савбонинг жасди қўйилган. Тур-кистон ҳарбий округи инженерлари қўйилган-дир, биринчи ва иккин-чи савблар батальони савбларни 1912 йилда Тошкент қиёнида қў-ғолон қўтарган ади-лар. Кейинчалик бу боғга революционерлар, тош-кентлик ишчиларнинг митинглари ва йиғи-лишлари қўйлаб ўтга-зилган. Бу боғ оташин революционерларни г-ерин хотирасини эсла-ти турадиган ёдгор-лик ҳисобланади.

К. САЙДУЛЛАЕВ: атоҳуқуқлида шоёр бўлиб ишлай-ман, автобус бошқара-ман. Хаммаси билан ўртасида шундай бир бўла бўлиб: кондуктор билан ишлайдиган шо-ферлар кондукторнинг ўз вақфисини сунис-темоқ қилгани учун жавабгар бўлишадими ёки йўқми?

Жавоб: Дарвоқе, тажрибада бундай ҳо-латлар дуч келиш му-мкин. Кондукторнинг йўловчиларга билет бермагани, пулни ўз-лаштиргани маълум бўлса, унга дарҳол чо-ра қўйилади. Шу бил-ан бирга айрим ҳо-латларда шоферинг ҳам гўё назоратини бўша-тирган учун ишдан бўшатиш ҳолати уч-раб туради. Бу меҳнат қонунига хилоф иш ҳисобланади. Бу қо-нунда таъкидлангани-ча, кондуктор билан ишлайдиган шофер пу-ла бошқа товарлар учун жаваб бермайди. Шунинг учун ҳам маъмурият уни шун-и рўнақ қилиб ишдан бў-шатилиш мумини омас.

О. НОРОВА, Л. САЙДАЗИМОВ: Буюк Ғалабаинг 35 йилгиди олдида биз бир гуру-па ўқувчилар «Ға-лаба» бонига бор-ган эдик. У ерда Улуғ Ватан урушида қа-храмонлар ҳалок бўлган туркистонлик жанги-ларга ўрнатилган ёд-горликни кўрдик. Бу ёдгорлик қачон ўрна-тилган?

Жавоб: «Ғалаба» бо-ғи совет халқининг меҳнат фахштарлар у-стидан қозоган буюк Ғалабаси шарафига 1947 йилда барпо этилган. Туркистонлик жангчиларга ёдгорлик эса Совет Армиясининг 50 йилгиди муносаба-ти билан 1968 йил 23 февралда ўрнатилган.

В. САФАРОВ: Мак-таблардан ота-оналар комитетининг қандай ҳуқуқ ва амалга оши-радиган назифалари бор? Шу ҳақда ма-ълумот беришларингиз сўрайман.

Жавоб: Мактабларда ота-оналар комитети мактабда болаларни тарбиялаш ва уларни ўқитишга йўналмаган мақсадда таълилади. Бу комитетнинг вази-фаси мактаб ўқувчи-лари ота-оналари билан мактаб ўртасидаги ало-қани мустаҳкамлаш, ота-оналарни мактаб ҳаётидаги ишларга ак-тив жалб этиш, мак-табнинг ҳуқуқли ва ўқув таъинот базиси-ни мустаҳкамлашга кўрсатилган ёрдамини кучайтиришдан иборат-дир.

3 тошкент бет. 1980 й. 2 АПРЕЛЬ, 1980 й.

Намунали поликлиникада

Марказий шаҳар физиоте-рапия поликлиникаси ма-на 30 йилдан буюн ҳамшаҳарла-русидаги медицина хизмати қўрсатиб келпти. Кейинги йилларда бу поликлиника янги типовой бинога кўчиб ўтди, энг замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жи-ҳозланди. Ҳозир ушбу сало-матлик масканида ўз касби-нинг устаси бўлган 200 дан зиёд медицина ходими ме-х-

наткашлар соғлиғи устида қай-ғуриб, баракали меҳнат қи-ладилар. Уларнинг кўпчилиги СССР ордени ва медаллари билан мукофотланган, беш киши «Солиқни сақлаш ало-қаси» нишонин билан тақдир-ланган, 18 киши юқори ва биринчи категорияли врач деган номга сазовор бўлган. Утган йили поликлиника за-монавий ультратовуш меди-цина аппаратларидан ўринли

кислота учиб, кетиди (углекислота меъда секретисини таъсир-лайди). Илқ минерал сув меъдага тушиб, меъда ширасининг ак-тивлигини тормоқла-ди. У меъдадаги нарсалар билан аралашиб, ҳам процесси кетидиган му-ҳит реакциясини ўзга-ртиради.

Касаллик бўйрағини даврда унинг қайтала-нишига қарши даво кў-рилади.

Кислота учиб, кетиди (углекислота меъда секретисини таъсир-лайди). Илқ минерал сув меъдага тушиб, меъда ширасининг ак-тивлигини тормоқла-ди. У меъдадаги нарсалар билан аралашиб, ҳам процесси кетидиган му-ҳит реакциясини ўзга-ртиради.

Касаллик бўйрағини даврда унинг қайтала-нишига қарши даво кў-рилади.

келаётганлиги учун Узаро Иқтисодий Ер-дан Кенгашининг Фахрий Дипломи билан тақдирланди. Поликлиника шаҳардаги бер-ча медицина муассасалари ва ташкилотлари учун мето-дик марказ ҳисобланиб, у Семашко номидаги курорто-логия-физиотерапия илмий-тежшириш институти билан яқиндан ҳамкорлик қиляпти. Бир кунда поликлиника 2

одатда тўрт ҳафтагача минерал сув ичганин буюради.

Қайта даволаш кур-си уч-тўрт ойлан кейин ўтказилади. Бу даво-лаш натижасини му-стаҳкамлайди, касаллик ўзгаришининг олдини олади.

Бирок, шунинг унут-мангки, дозировка ва даволаш курсининг да-вомлиги кўпгина ша-роитларга боғлиқ бўла-ди, бунга фақат даво-ловчи врач ҳал қи-лади.

М. ОРИФЖОНОВА тайёрлаган.

Ушбу замбуруғли касалликнинг олдини олиш ва даволаш учун нимага эътибор бериш керак? Шу ҳақда мутахассис медалларнинг мақоласини ўқиниш истардим.

С. ОЧИЛОВ, Т. УБАЙДУЛЛАЕВ, Х. КОМИЛОВ, Э. ТОЛИВОВ, ИШИЧЛАР.

АССАЛОМ, ФУТБОЛ!

● ЭРТАГА ФУТБОЛ БУЙИЧА 43-МАМЛАКАТ БИРИНЧИЛИГИНИНГ БАЙРОГИ КУТАРИЛАДИ. ● ҚИЗИҚАРЛИ ВА ЧИРОЙЛИ УЙИНЛАРНИ КУТАМИЗ
● ОЛИМПИАДА НИЛИДА МУВАФФАҚИЯТЛАР ЁР БУЛСИН!

• Бизнинг интервью

ЎЗ УСЛУБИМИЗНИ ТОПАМИЗ

Эртага «Пахтакор» навбатдаги футбол мавсумининг бошлайди. Ҳозир командага СССРда хизмат кўрсатган тренер Сергей Михайлович Мосиягин устозлик қилмоқда. «Тошкент оқшомининг» муҳбири у билан учрашиб, команданинг навбатдаги мавсумга қандай тайёргарлик кўргани ҳақида сузлаб беришни илтимос қилди.

— Мен аввал Ижевск шаҳрининг «Зенит» ва Орехово-Зуево шаҳрининг «Знамя труда» командаларига тренерлик қилганман. Бу командалар иккинчи лигада қатнашмайдилар. Кейинчалик РСФСР терма командасига устозлик қилдим. Сўнг Совет Иттифоқининг ўсмирлар, ёшлар терма командаларига тренерлик қилдим. Ўтган йилнинг декабрь ойидан бошлаб Тошкентнинг «Пахтакор» командасига устозлик қила бошладим. Бу коллектив билан танишганимга анча бўлди.

Тўғриси айтганда, «Пахтакор» ҳозир низоҳатда ноқулай ҳолатда. Ўтмишни эслаш ҳамма вақт ҳам маъқулли бўлмайдилар. Лекин, воқеага оқиб кўз билан қараш керак. Ўтган йили тошкентлик футболчилар менинг бутун тахминларимни пучга чиқариб, шарафли тўққизинчи ўрнини эгаллашга муваффақ бўлишди. Бироқ, ўтган йили команда составида қатнашган ўйинчилардан кўплари командани тарк этишди. Жумладан, Василевский, Глушаков, Якубик, Байрашов, Маликов, Мосиягин бошқа командаларга кетишди. Исоков эса тренерликка ўтди. Убайдуллоев жиддий жароҳатланганини сабабли ҳали машқларни бошлагани йўқ. Биз командага Москва-

нинг «Локомотив» командасидан Никитин, Павловларни, «Трактор» командасидан Колейкин, Марказий армия клуби командасидан Ярим ҳимоячи Кухлевскийларни тақдир қилдик. Айни пайтда республикадаги командаларда тайёрланган ёш ўйинчиларга катта умид боғламоқдамиз. Булар ҳужумчи Новиков ва Поволоев, дарвозабон Ра-

шидовлардир. Бу футболчилар ўзбекистон терма командаси составида халқаро турнирда қатнашиб, яхши ўрин кўрсатишди. Улар ҳамма вақт ҳам маъқулли бўлмайдилар. Лекин, воқеага оқиб кўз билан қараш керак. Ўтган йили тошкентлик футболчилар менинг бутун тахминларимни пучга чиқариб, шарафли тўққизинчи ўрнини эгаллашга муваффақ бўлишди. Бироқ, ўтган йили команда составида қатнашган ўйинчилардан кўплари командани тарк этишди. Жумладан, Василевский, Глушаков, Якубик, Байрашов, Маликов, Мосиягин бошқа командаларга кетишди. Исоков эса тренерликка ўтди. Убайдуллоев жиддий жароҳатланганини сабабли ҳали машқларни бошлагани йўқ. Биз командага Москва-

ТАШВИШЛИ ВА УМИДБАХШ МАВСУМ

Ҳар йили «Франс футбол» ҳафталигининг Европа мамлакатлари терма командалари маҳоратларига қараб баҳо ва ўрин берилиши футбол мухлислари ва ширинболлар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинади. Мамлакатимиз терма командасига ўтган йилдаги мавсумда ўтказган ўйинлари натижаларидан келиб чиқиб, иккинчи ўлидан жой берилди.

Хизматга яраша ҳурмат кўрсатилади. Тўғриси айтганда, футболда давом етатган муваффақиятсизлик ҳали тўла бартараф этилган эмас. Бунга Европа биринчилиги учун ўтказилган саралаш ўйинларининг натижаларини мисол келтириш мумкин. СССР терма командаси ўз тарихида биринчи марта саралаш группасида сўнгги ўрнини эгаллади. Бу ўйлашга мажбур қилади.

Европа мамлакатлари Кубок эгаларининг Кубоги, чемпионлар кубоги, кубок эгаларининг Кубоги учун ўтказилган беллашувларда қатнашган командаларимиз ҳам ишончини оқлай олмадилар.

Халқаро майдондаги муваффақиятсизлигининг бош сабабини мамлакат биринчилигини қидириш керак. Ўтган йили мавсумда Москванинг «Спартак», Тбилисининг «Динамо», Киевнинг «Динамо» командалари мазмунли, чиройли ўйин кўрсатган бўлишлари қарама-қарши, чемпионат яхши ўтмади. Ҳали ҳам ўйин давомида кўп нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Тактика етарли бўлмаган. Футболчилар учрашувларда яхши роляда кўрсатишмайдилар.

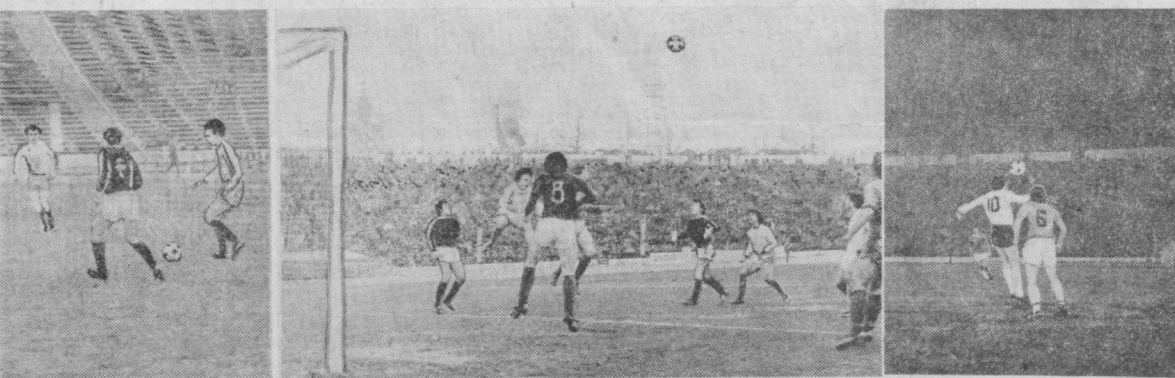
Кейинги пайтда футболни янги босқичга кўтариш учун катта таъкил тadbирлар ўтказилган бўлишига қарамадан ҳамон нуқсонлар сақланиб қолмоқда. Агар воқеага оқиб кўз билан қарайдиган бўлсак, шундай нарсанинг гувоҳи бўламиз. Кейинги пайтда

ёш футболчиларимиз Жаҳон ва Европа биринчилиги учун ўтказилган беллашувларда жуда яхши қатнашдилар. Таъжублики шундаки, улар олий лига командалари составига келиб қўшилганларидан кейин ўз маҳоратларини ошириш устида бутунлай ўйлашмайдилар. Шунинг учун ҳам улар яхши ўйин кўрсатолмайдилар.

Янги мавсумни ташвишли ва умидбахш мавсум деб аташ мумкин. Барча командаларнинг ўз олдига қўйган мақсади бор. «Спартак» чемпион унвонини сақлаб қолиш ниятида. Москва, Тбилиси, Киевнинг «Динамо» командалари эса «Спартак»дан ана шу унвонни қандай қилиб олиш мумкинлиги ҳақида бош қотиришмоқда. «Пахтакор» олдига эса ўз ўйин услубини топиш вазифи турибди. Бунинг урдулаш низоҳатда қийин бўлади. Умумий фикрларга қараганда бу мавсум тошкентликлар учун энг ноқулай ва қийин мавсум бўлади.

Москвада бўладиган Олимпиада ўйинларида мамлакатимиз терма командаси муваффақиятли қатнашди деган умиддамиз. Шу мавсумда навбатдаги Жаҳон биринчилигининг саралаш ўйинлари бошланади. Мамлакатимиз терма командаси унинг Европа саралаш группасига қатнашди. Бу группадан СССР, Уэльс, Туркия ва Исландия командалари ҳам бор. Группадан биринчи ва иккинчи ўринни эгаллаган командалар финал беллашувларига йўлланма олинади. Командамиз биринчи ўйинни 3 сентябрда сафарда Исландия командаси билан ўтказиши.

Шундай қилиб, футбол буйича мамлакат биринчилигининг байроғи кўтаришмоқда. Бу турнирда Олимпиада ўйинлари ва Жаҳон биринчилигининг муваффақиятларимизга асос солинади. Оқ йўл, чемпионат!

Учрашувлардан баъзи лавҳалар.

Р. Загратдинов фотолари.

• КОМАНДА БИЛАН ТАНИШИНГ

«Пахтакор» учун бу йилги мавсумнинг ўзига хос мазмунли бор. Ропна-роса 20 йил муқаддам 1960 йилда тошкентлик футболчилар мамлакат биринчилигининг олий лигасида иштирок этган эдилар. Бу йил улар ўзларига хос юбилейни нишонлашди. Шу боисдан ҳам «Пахтакор»нинг тарихимиз ҳоли билан танишиб чиқиш мақсадаги мувофиқдир.

1960 йилдан буён олий лигада иштирок этиб келатган тошкентликлар бир неча марта йирк галабини кўлга киритишган. Жумладан, 1968 ва 1973 йилда Ленинграднинг «Зенит» командасини, 1975 йилда Киевнинг «Динамо» командасини бир хил—5:0 ҳисобида мағлубиятга учратганлар. Ўз навбатида пахтакорчилар йирк ҳисобда мағлубиятга учраган пайтлари ҳам бўлган. 1971 йилда улар Москвада «Динамо» командаси билан бўлган учрашу-

ОЛИЙ ЛИГАДА 20 ЙИЛ

ни 0:8 ҳисобида бой беришган. «Пахтакор» 1971 йилда «Галаба» бўлган ишончи учун» ва «Спортнаия Москва» ҳафталик газетасининг савринларини кўлга киритган. 1978 йилда эса мамлакат биринчилигида савринли ўйинларни кўлга киритган командалар билан бўлган учрашувларда энг кўп очко олганлиги учун махсус саврин билан тақдирланган. Команда ҳужумчиси Берадор Абдураимов икки марта махсус саврин билан тақдирланган. 1968 йилда у олий лига командаси составида қатнашиб рақибларнинг дарвозасига 22 марта тўп киритишга муваффақ бўлган ва «Труд» газетаси саврин билан тақдирланган. 1972 йилда эса биринчи лига командаси составида қатнашиб, рақибларнинг дарвозасига 34 марта тўп киритган ва «Комсомолец Таджикистана» газетасининг савринини кўлга киритган. Абдураимовнинг бу нати-

жаларини команданинг бошқа ўйинчилари хали тақдорлагани йўқ. Айни пайтда Берадор «Пахтакор» составида энг кўп марта майдонга тушган ўйинчи ҳисобланади. У 302 марта команда шарафини ҳимоя қилган. Спорт мастери Геннадий Красницкий команданинг энг мерган ўйинчиси ҳисобланади. У команда составида қатнашган йилларда рақибларнинг дарвозасига 102 марта тўп киритиб, тошкентликлар орасида биринчи бўлиб Г. И. Федотов номидаги клуб аъзоси бўлган.

Турли йилларда команда ўйинчилари Совет Иттифоқининг терма командаси составида майдонга чиққан. Булар Юрий Пшенчик, Владимир Федоров, Михаил Ан, Василис Хадзипанасис ва бошқалардир.

«Пахтакор» командасининг қис-

қача тарихимиз ҳоли шулардан иборат. Команданинг ҳозирги маъкеи ўтган йилдагидан фарқ қилади. Турли сабабларга кўра Якубик, Глушаков, Василевский сингари тақриблай ўйинчилар командадан кетишди. Уларнинг ўрнига командага Москванинг «Локомотив» командасидан Никитин, Павловларни, «Трактор» командасидан Колейкин, Марказий армия спорт клуби командасидан Ярим ҳимоячи Кухлевскийларни қабул қилидик. «Пахтакор» составида мавсумга кўндалай футболчилар тайёргарлик кўришди: дарвозабонлар Страшенко, Яновский, Рашидов, ҳимоячилар Нечаев, Бондарев, Энис, Нортонков, Денисов, Никитин, Колейкин, Ярим ҳимоячилар Шоймардон, Соловьев, Ким, Кухлевский, ҳужумчилар Фаизов, Омиев, Церетели, Новиков ва Поволоев.

«Пахтакор»нинг рақиблари «ДИНАМО» (Москва)

Эртага футбол буйича мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган «Пахтакор» ўз майдонига Москванинг «Динамо» командасини қабул қилади.

Совет кишиларнинг кеска авлоди москвалик динамочиларни урушдан кейинги йилларда Англияда ўтказган ўйинларини яхши эслашди. Ана шу пайтда мамлакатимиздаги энг кеска коллективлардан бири, 1923 йилда асос солинган «Динамо» командаси халқаро майдонда шўҳрат қозонишга муваффақ бўлди. Команда Англиядаги профессионал клубларни ҳам мағлубиятга учратди.

1936 йилдан буён олий лига-

да қатнашиб келатган москваликларнинг Бутуниттifoқ биринчилигидаги мағлубияти ҳам жуда яхши. Ўтган давр мобайнида динамочилар 11 марта мамлакат чемпиони бўлишди. Улар 1976 йилнинг куз мавсумида сўнгги марта олтин медалга эришган эди. Бундан ташқари, москвалик динамочилар ўн марта кумуш, тўрт марта бронза медали билан тақдирланганлар.

СССР Кубоги учун ўтказилган беллашувларда динамочилар беш марта голиб чиққан. Тўрт марта финал беллашувларида иштирок этишган.

1972 йилда Москванинг «Динамо» командаси мамлакатимиздаги командалар орасида

биринчи бўлиб Европа мамлакатлари кубок эгаларининг Кубоги учун ўтказилган беллашувларда биринчи бўлиб финалга чиқишга муваффақ бўлди. Бу мавсумда ҳам команда ана шу муваффақиятини тақдорлагани мумкин эди. Бироқ, динамочилар чорак финал учрашувини яхши ўтказишга олмади. Натияжада ўз майдонларида Франциянинг «Нант» командасига 0:2 ҳисобида ютказиб қўйишди. Орадан икки ҳафта ўтган, бу командалар тақдирли ўйин ўтказдилар. Бу учрашуви динамочилар ҳужумкор руҳда ўтказиб, 3:2 ҳисобида галабага эришдилар. Бироқ, икки учрашув натижаларининг якунига кўра «Нант» командаси

арим финалга йўлланма олди. Команданинг тарихимиз ҳолига қўндалайларни қўндалай қилиш мумкин. Команда 1945 йилда Москванинг «Крылья Советов» командасини 10:0 ҳисобида мағлубиятга учратган. 1949 йилда Москванинг «Металлург» командаси билан мамлакат Кубоги учун ўтказилган беллашулда ҳам ана шундай ҳисобда галабага эришган.

Динамочилар 1956 йилда «Локомотив» командасига учрашувини 1:7 ҳисобида бой берди. 1971 йилда Кубок учун ўтказилган беллашулда «Нефти» командасидан 0:4 ҳисобида мағлубиятга учраганлар.

Команда ва унинг ўйинчилари бир неча марта бошқа савринларини ҳам кўлга киритганлар.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА: 3/IV да Ганг дарснинг қизи, МУҚИМНИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА: 3/IV да Гулбаҳор қани, 3/IV да Она қизим.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА: 3/IV да Ишқ қурбонлари (19.00)

3 АПРЕЛДА

ХУНЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР: «ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛИК» — УЎЗБЕКИСТОН ССР 25 йиллиги номли. «РЕВОЛЮЦИЯ БИЛАН ТУГИЛГАН» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номли. «АЛЪБОМНИНГ ЖОНЛИ САҲИ-ФАЛАРИ» — Фестиваль. «КОММУНИСТ ҲАҚИДА» ҚИС-СА — Искра.

КИНОЛЕНИННОМА «НИШОН» — Санъат саройи (10.00, телефон 44-39-51). «ОНА ҚАЛБИ» — ВЛКСМ 30 йиллиги номли (18.30, телефон 33-44-52). «КОММУНИСТ» — Искра (14.00, телефон 39-11-76).

ХРОНИКАЛ-ХУНЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР: «КОММУНИСТ ҲАҚИДА» ҚИС-СА — Искра (14.00, телефон 39-11-76).

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА

М. Қориеқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

«ГҶЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

ГҶЛШОД ОТАБОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомол мукфотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДҶСТМУҲАМЕДОВА

Солелар:

ФАҶРИДИН УМАРОВ

Абдуқодир ЮСУПОВ, Ҳасан КАРИМОВ, Ойхон ЕҶУБОВА, Гулнора ОДИЛОВА, Гулнора АҶЗАМОВА ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҶУ АСБОВЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — ҲАҶИРА ОРИҶҚБЕОВА олиб боради.

«ГҶЗАЛ» ансамблининг бадий раҳбари—композитор Султон АНВАРОВ.

Музыка раҳбари—Туйғун ОТАБОВЕВ.

3 АПРЕЛЬ ОИИДА

ТОШКЕНТ ШАҶИРАТИ БОЛАЛАР УЧУН ИХТИСОС-ЛАШТИРИЛГАН КИНОТЕАТРЛАР СИЗЛАР УЧУН ҚҶИИ-ДАГИ ФИЛЬМЛАРНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ.

«ПИОНЕР» КИНОТЕАТРИДА:

3— АРАЛАШГА (11, 12.30, 14, 15.30).

4—6— ГНОМЛАР ХҶЗҶРИДА МЕҶМОНДА (11.00), Узоқ ғарбда (12, 13.30, 15.00).

7—9— КИЯЗ ШАҶИРИНИНГ СОҶИҶҚИРОНИ (11, 12.30, 14, 15.30).

10—13— ГРАН—ПРИ (11, 12.30, 14, 15.30).

14—20— ҶҶРИЛМАГАН ҶВҶОИ ГҶЛЛАР ПОЛОСАСИ (11, 13, 15, 17.00).

17—20— ОЛИМ ВА ҶҶТИҚЧА (11.00).

21—23— БРЕМЕН МУЗИКАНТЛАРИ (11, 12.30, 14.00), МИЛТИҚЛИ КИШИ (15.00).

24—27— ОИКОН (11, 13, 15.00).

28—30— ҶАММАСИНИ ДАҚИҚАЛАР ҶАЛ ҚИЛАДИ (11, 13, 15.00).

«ГҶНЧА» КИНОТЕАТРИДА:

2— КРЕМЛЬ КУРАНТЛАРИ.

3—4— ҚАРЗА ТЕЛЕГРАММА ОЛИНГ.

5—6— СЕНИМИ, ШОПМАИ ТҶР!

7—8— АШАДДИ ХАҶЛПАРАСТ ҚИЗ.

9—10— ОЛАМДА ҶНГ ЯХШИ КАРЛСОН.

11—13— АҶСОНА ШҶНДАЙ БОШЛАНГАН ҶДИ.

14—15— ДЕНГИЗ БҶИҶГА ЕЗГИ САҶҶАТ.

16—17— ОИҶИ МАМЛАКАТ.

18—20— МЕНИНГ БИРИНЧИ ДҶСТИМ.

21—23— ОНА САДОҚАТИ.

24—25— ТАБЕРЛАНИНГ, ЖАНОБИ ОЛИЛАРИ.

26—27— РИКИ-ТИКИ-ТАВИ.

28—30— МУЛТИФИЛЬМЛАР ТҶПЛАМИ.

СЕАНСЛАР СОАТ 11, 13, 15.00 ДА БОШЛАНАДИ.

ҶУРМАТИ БОЛАЛАР, БҶ ЭЪЛОНИ ҚИРҚИБ ОЛИБ ОИНИНГ ОХИРИГАЧА САҚЛАНГ.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг кинолаштириш бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

ЎЗБЕК ХОРЕОГРАФИЯ БИЛИМ ЮРТИ

1980—1981 Ҷузу йилига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КЛАССИК РАҚС БҶЛИМИГА 10—11 ЕШДАГИ, 3 СИНОФ МАЪЛУМОТИГА ЭҶА БҶЛГАН ҚИЗ ВА ҶҶИЛ БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҷқиш муддати — 8 йил.

ХАЛҚ РАҚСИ БҶЛИМИГА 13—14 ЕШДАГИ, 6 СИНОФ МАЪЛУМОТИГА ЭҶА БҶЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҷқиш муддати — 5 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНУВЧИЛАР МАХСУС ТЕКШИРУВДАН ҶТКАЗИЛАДИЛАР.

Классик рақс бўлимидаги Ҷуқувицлар Ҷқиш даврининг олтинчи йилидан бошлаб, халқ рақси бўлимидаги Ҷуқувицларга Ҷқиш даврининг учинчи йилидан бошлаб стипендия берилади.

Аризалар ота-оналар томонидан директор номига қўйидаги ҳужжатлар билан бериледи: ўрта мактабдан характеристика-Ҷўлланма, қандай Ҷўнгани тўғрисида ўрта мактаб таълими, соғлиги тўғрисида ўрта мактабдан саломатлик картаси (286 форма), тўғилганлиги, туғилганлиги тўғрисидаги Ҷувоҳнома, Ҷқа с.в. ҳужжати ўрта фотосурат (бош ийимсиз олинган).

АРИЗАЛАР 30 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҷужжатлар махсус текширув ҳулосаларидан кейингина қабул қилинади.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ КОМИССИЯСИ 20 МАЙДАН 15 ИЮНГАЧА СОАТ 10 ДАН ИШЛАЙДИ.

Билим юрти қошида Ҷтоҳона бор.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 31-уй. Телефонлар: 56-24-36, 56-05-28, 56-33-27.

3 АПРЕЛДА

ХУНЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР: «ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛИК» — УЎЗБЕКИСТОН ССР 25 йиллиги номли. «РЕВОЛЮЦИЯ БИЛАН ТУГИЛГАН» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номли. «АЛЪБОМНИНГ ЖОНЛИ САҲИ-ФАЛАРИ» — Фестиваль. «КОММУНИСТ ҶАҚИДА» ҚИС-СА — Искра.

КИНОЛЕНИННОМА «НИШОН» — Санъат саройи (10.00, телефон 44-39-51). «ОНА ҚАЛБИ» — ВЛКСМ 30 йиллиги номли (18.30, телефон 33-44-52). «КОММУНИСТ» — Искра (14.00, телефон 39-11-76).

ХРОНИКАЛ-ХУНЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР: «КОММУНИСТ ҶАҚИДА» ҚИС-СА — Искра (14.00, телефон 39-11-76).

Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА

М. Қориеқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

«ГҶЗАЛ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

ГҶЛШОД ОТАБОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомол мукфотининг лауреати

ҚИЗЛАРХОН ДҶСТМУҲАМЕДОВА

Солелар:

ФАҶРИДИН УМАРОВ

Абдуқодир ЮСУПОВ, Ҳасан КАРИМОВ, Ойхон ЕҶУБОВА, Гулнора ОДИЛОВА, Гулнора АҶЗАМОВА ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҶУ АСБОВЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — ҲАҶИРА ОРИҶҚБЕОВА олиб боради.

«ГҶЗАЛ» ансамблининг бадий раҳбари—композитор Султон АНВАРОВ.

Музыка раҳбари—Туйғун ОТАБОВЕВ.

3 АПРЕЛЬ ОИИДА

ТОШКЕНТ ШАҶИРАТИ БОЛАЛАР УЧУН ИХТИСОС-ЛАШТИРИЛГАН КИНОТЕАТРЛАР СИЗЛАР УЧУН ҚҶИИ-ДАГИ ФИЛЬМЛАРНИ НАМОЙИШ ҚИЛАДИ.

«ПИОНЕР» КИНОТЕАТРИДА:

3— АРАЛАШГА (11, 12.30, 14, 15.30).